

la POSTVERITAT

Barcelona, 6 de març de 2018.

Premi Blanquerna al Millor Comunicador de l'Any

*A la cap de Comunicació dels Mossos i alumna de la Facultat,
Patricia Playa, i al cap de Comunicació de la Direcció General
de Protecció Civil de la Generalitat, Marc Homedes*

Bona tarda a tothom!

I, un prec, si em permeteu, ni que sigui per un moment: “Bona tarda. I que es pari el món!”

“Que es pari el món”, com deia la Patricia a la Montxi, a la Montse Grau, en els seus temps d'estudiants a la facultat quan passava alguna cosa, i ara mateix n'hi ha una que paga molt la pena. No és una cerimònia dels Òscars ni tampoc el lliurament de cap premi de novel·la —no renunciïis mai als somnis, Patricia!—, però la d'avui és una jornada única també per a tu i per a la facultat, amb la te ben marcada, com faries tu, oi?, com a bona empordanesa.

Vull dir que hi ha dies, com el d'avui, en què tot el que passa a la facultat, coses que de vegades per si soles són difícils d'explicar o d'entendre per part d'alguna gent, tenen sentit. Les Jornades Blanquerna, i els premis Blanquerna, han acabat per crear també

la POSTVERITAT

comunitat —aquesta paraula que està tan de moda—, i professors, alumnes, treballadors, visitants, tots plegats ens sentim participants del mateix sentiment de gratitud: la premiada és una de les nostres, i el premiat, en Marc Homedes, el sentim nostrat, per la seva manera de ser i per la seva obra, mereixedor d'un premi al qual hauríem de donar tanta o més importància, jo crec, que als que en el seu dia van rebre figures com John Carlin, Jordi Évole, Ana Pastor i David Simon.

En Marc i la Patrícia també són coneguts i famosos per un treball i un moment concret, per la seva excel·lent feina durant l'atemptat que hi va haver l'agost de l'any passat a Barcelona i a Cambrils. Però també són avui distingits per un currículum, per una feina ben feta, perquè des de la proximitat ens permeten vertebrar un discurs periodístic reconfortant tant per als qui ensenyen com per als qui aprenen a la Facultat Blanquerna.

Avui no parlem de periodistes enciclopèdics, capaços de parlar-nos de tot i bé, o fins i tot de fer-nos creure el que no és, més que res perquè la seva ploma fa volar la imaginació. Tampoc no parlem de periodistes purament mediàtics, d'aquells que es mengen la càmera i són tan bons que poden fer un informatiu o una sèrie de televisió. Ni tampoc de talents particulars que improvisen de tal manera que converteixen el carbó en or.

la POSTVERITAT

Avui, en temps de la veritat i la postveritat, es premien periodistes amb una manera de fer que ha estat reconeguda per la seva facultat, pels seus companys, també pels ciutadans i, fins i tot, pels seus rivals, si entenem com a tals aquells que aspiren a donar les notícies que no se serveixen des de la comunicació corporativa.

La seva feina és objectivable i, al mateix temps, digna d'elogi des de tots els punts de vista, de manera que esdevindrà un punt de referència per a tots nosaltres, per a aquells que volen ser periodistes i per als qui ja ho són, per a aquells que entenen que el periodisme ja no es sols una vocació —que també ho és—, sinó que exigeix una formació continuada, un canvi de bàndol, un neguit constant perquè sempre hem estat uns descreguts i els nostres dubtes superen les nostres certeses.

La Patrícia i el Marc ens recorden, amb la seva trajectòria, que necessitem reinventar-nos constantment per a no perdre mai aquell cuc que ens va portar a guanyar-nos la vida en una feina que els nostres mateixos pares ja consideraven prescindible, com creu ara tanta gent alineada en l'anomenat periodisme ciutadà i que ens consideren uns mercenaris o intermediaris interessats.

De veritat, Patrícia, si parlem de trajectòria professional, jo mai no hauria imaginat que acabaries essent la cap de Comunicació dels Mossos. Et feia en una secció de cultura, de societat, o d'espectacles,

la POSTVERITAT

del *Punt Avui*, o de l'*Ara*, o d'algun diari digital; si tu vols, escrivint també algun llibre, i, si molt convé, fins i tot de novel·la negra. Però tampoc pensava que acabaries treballant a Ràdio Barcelona i parlant de lladres, policies i serenos, de successos. (Això vol dir que, sovint, els professors ens equivoquem quan volem fer diagnòstics sobre els alumnes, com si fóssim científics, i no entenem que el periodisme és viure la vida.)

Així és que, com et pots imaginar, encara em va costar molt més fer-me a la idea que t'havies passat a l'altra banda de la trinxera periodística i, a més a més, a la comunicació dels Mossos, de qui els periodistes convencionals (els de l'altra banda de la trinxera) reneguem cada dia.

El mateix, o una cosa semblant, em passa amb en Marc. No el conec tant, òbviament, però el seu perfil professional em fa pensar més en un periodista aventurer, d'explicar històries que passen pel món, que no pas en un cap de Comunicació de la Direcció General de Protecció Civil. El teu exemple, Marc, és altruista i d'una grandesa com no n'hi ha: un llicenciat en dret i periodisme, professor de màsters, intel·ligent, i com a tal humil i generós, posa tot el teu saber al servei d'una causa fins fa ben poc anònima, que no té res a veure amb la dels corresponents d'Amèrica Llatina els quals tant has dignificat amb la teva feina a *La Nación* de Xile.

la POSTVERITAT

En Marc sí que d'alguna manera em recorda aquells periodistes d'abans i després de la guerra que es nodrien de la premsa estrangera, sempre un pas endavant dels d'aquí, disposats a canviar, si no el món, sí la mirada de la gent sobre aquest mateix món. I estic segur, per la teva aparença de savi despistat, que ets un company extraordinari a la feina, d'aquells que es mosseguen els llavis solets mentre fa partícips els seus companys dels èxits del departament.

La teva humilitat i generositat és, segurament, la que et va portar a fer un traspàs com cal el dia que vas deixar el teu lloc a la Patrícia. I que també ha fet que ara, l'un al costat de l'altre, treballéssiu com si només fóssiu una sola persona, tota una trobada en un moment en què el culte a l'individualisme s'imposa fins a l'extrem que la gent ja treballa des de casa, sense necessitat d'haver de compartir res, tots posseïts per un egoisme desenfrenat. Només la vostra bona entesa professional al Centre de Coordinació va permetre resoldre una situació d'emergència.

La gestió informativa de l'atemptat que van fer la Patrícia i el Marc va ser exemplar, diria jo, perquè van informar del que passava amb notícies contrastades i confirmades, sense oblidar mai la seva vocació de servei, i al mateix temps amb la finalitat que arribés a tothom, fos ciutadà, turista o periodista, i d'aquí ve que ho fessin en català, castellà, anglès i crec que també en francès.

la POSTVERITAT

No hauríem d'oblidar en aquest sentit que la utilització de les xarxes socials va ser tan raonable i bona com la convocatòria de fins a nou rodes de premsa per a atendre tots els mitjans informatius, desplaçats a Barcelona o connectats amb Barcelona.

Tots hem incidit, intencionadament o no, en el fet que a partir de la gestió informativa i comunicativa de l'atemptat es va canviar la percepció que hi havia sobre els Mossos —molt pejorativa abans i agraïda després— i fins i tot es va arribar a crear un ídol, el major Trapero, solemne en les seves intervencions, segurament perquè l'uniforme transmet credibilitat i dona seguretat, però al mateix temps espontani, natural, comunicador per excel·lència quan va dir allò de “*bueno, pues, molt bé, pues adiós*”.

No sé fins a quin punt la Patrícia i el Marc van triar els personatges, van escollir els moments, van decidir que les notícies les havien de donar els Mossos quan eren bones i els polítics si eren dolentes, com tocava. Però sí que tinc clar que la majoria de la gent es va sentir acompanyada, relativament segura, particip del que estava passant. Estava connectada amb el que passava. Ho vivia.

Aquest va ser el gran mèrit de la Patrícia i en Marc. Fer-se valer com a periodistes per a difondre el missatge que tocava. I això vol dir entendre el context, el que es necessita, gestionar la informació, el que ens pertoca de fer als periodistes.

la POSTVERITAT

El poder te'l donen, però l'autoritat es guanya. Tots dos van aconseguir que tothom tingués clares les seves atribucions, i això no vol dir ser elements passius o espectadors, sinó professionals protagonistes amb independència del color dels polítics que manen i dels comandaments dels mossos.

Jo crec en la praxi, en la bona praxi, i aquest cas ens interessa des del punt de vista periodístic, perquè té aquells elements que sempre reclamem als professionals i als estudiants de periodisme, elements sempre compatibles, tant si el periodisme és en paper o en digital, en antena o amb càmeres.

Mirem-ho bé.

Primer. La rapidesa. Un periodista ha d'estar sempre a punt, ha de ser capaç d'engegar a dida la família i els amics, les vacances i les festes quan sona el mòbil. Quan la vocació s'acaba et tornes sord, no sents el telèfon. Quan encara hi ha passió surts corrent cap a la feina encara que portis el banyador posat, o el biquini, tant és, i deixis penjats els nens a Portaventura.

Segon. Mentre corres, penses, paeixes, preguntes, t'informes perquè quan arribis a lloc puguis actuar amb lucidesa, intel·ligència, serenitat i prudència. Per a convèncer els teus companys de treball no s'ha de transmetre precisament convicció, ni ira, ni còlera ni *tantsemenfotisme*.

la POSTVERITAT

Tercer. Es tracta simplement d'aplicar tot allò que has anat fent cada dia, quan no sonava el mòbil ni les sirenes, quan no passava res a fora, quan desenvolupaves un protocol que tothom creia que mai no caldria aplicar, quan feies anar de corcoll la gent per conèixer com havien actuat als Estats Units o a la Vella Europa en situacions d'emergència similars. Aleshores és quan aquella rutina, les estones que semblaven perdudes, té sentit i dona credibilitat a la tasca del departament. No es tracta de copiar sinó d'adaptar, de millorar, de provar, de treballar per afinar, sense que ho vegi ni se n'assabenti ningú, des de l'anonimat; simplement es tracta de ser responsable i digne de la feina que t'han encarregat. La prioritat no és pas la de quedar bé, ni de ser més amic de l'un que de l'altre en la premsa convencional, ni encara menys de competir amb ells, sinó de servir els ciutadans en un cas d'emergència. Després, si de cas, ja passarem comptes, ja ens tornarem a tirar els plats pel cap, ja diran que la Patrícia i el Marc s'han venut a l'Administració, que la comunicació corporativa fa impossible el bon periodisme de carrer, Però mentrestant, vosaltres podreu dir que la praxi que vàreu fer va ser la que tocava perquè vàreu respectar les víctimes i l'operatiu de la policia. Així ho van demostrar els fets.

La millor comunicació corporativa és aquella que dona la cara, que no s'amaga quan hi ha una crisi, que no especula, que explica el que pot explicar i que procura aconseguir les famílies de les víctimes,

la POSTVERITAT

els ciutadans, sense oblidar-se de la premsa. I entenc que aquesta tasca es pot fer millor quan s'ha treballat precisament en el periodisme convencional, quan se sap què passa i qui hi ha a l'altra banda, com és el vostre cas, Marc i Patrícia.

Aquesta feina, en qualsevol cas, només es fa bé si ets una persona honesta i brillant, si saps prendre decisions, si saps discernir entre el que és important, el que és urgent i el que és essencial, i també si ets capaç de no portar a la feina els problemes de casa, que de vegades són molts, com quan la mare no es troba gaire bé o els nens no se'n surten prou bé a l'escola.

I ho heu fet molt bé perquè la vostra feina ha estat reconeguda per tothom, també pels mateixos mitjans, i també per les facultats i, especialment, per la de Blanquerna. A partir d'ara, els estudiants ja no sols hauran de llegir els clàssics i engrescar-se amb els periodistes mediàtics, sinó que hauran d'incloure entre els seus referents la Patrícia i el Marc. Aquest és l'èxit de la facultat: no hi ha res més estimulante que poder posar com a exemple, poder presumir del fet que la Patrícia es va fer com a periodista a Blanquerna. Els estudiants ja tenen a qui mirar de prop per a entendre que no s'han de maleir per la carrera que han triat, sinó que n'han de gaudir, i els professors ja sabem que els expedients acadèmics són tan importants com els valors humans.

la POSTVERITAT

A tots ens agrada i ens fa contents tornar-te a veure aquí, Patrícia, amb en Marc, contenta i orgullosa, com quan respons a Trapero i dius: “Jo no soc mossa, soc periodista”. Ara, a més a més, sou periodistes reconeguts, i això vol dir més ganes de fer-ho bé, més responsabilitat, una càrrega més a la motxilla.

No t’acollono, Patrícia, com acostumes a dir, seguint l’exemple de la teva iaia Dolors: Que m’acollones? Però comprendràs que després de sortir a la revista *Hola* quan eres estudiant i t’escapaves al Godó i després de ser premiada a Blanquerna, a partir d’ara has d’aspirar a ser Audrey Hepburn o a protagonitzar una pel·lícula de la categoria d’*Estiu 1993*.

Ja em perdonaràs, Patrícia, i em perdonaràs també, Marc, però com deia al principi es tractava per un moment de parar el món.

Ara ja podem tornar tots a treballar. Moltes felicitats a tots dos i a tota la facultat Blanquerna.

—Ramon Besa